ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ
ਇੱਕ ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਈਐਮਟੀਏ ਕੋਲ ਲਿਮਿਟੇਡ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5823-5824 ਦੀ 2021)
ਸਤੰਬਰ 21, 2021
[ਐਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ, ਬੀ. ਆਰ. ਗਵਾਈ ਅਤੇ
ਬੀ. ਵੀ. ਨਾਗਰਥਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ (ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ) ਐਕਟ, 2015 – ਧਾਰਾ.11 – ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ [2014] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 446, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 1993 ਅਤੇ 2011 ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ – ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ – ਜਵਾਬੀ-ਪਿਛਲੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਖਾਣ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ – ਅਪੀਲ ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਧਾਰਾ.11 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਕੈਡਿਊਲ I ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਬਿਡਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ, ਜੋ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਕੋਲ ਖਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਜੇਕਰ ਸਫਲ ਬਿਡਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਕਰਾਰ ਸਕੈਡਿਊਲ I ਕੋਲ ਮਾਈਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਬਿਡਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ ਖਿਲਾਫ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਾਰਦਾਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਉਪਾਯ ਪਿਛਲੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇਗਾ – ਜੇਕਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ.11 ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਪਿਛਲਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ.11 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਉਮੀਦ ਸੀ – ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕੋਲ ਮਾਈਨ ਬਲਾਕ ਨੂੰ ਮੁੜ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਜਵਾਬੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਨਾਲ ਕਰਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿਨਾਂਕ 06.04.18 ਧਾਰਾ.11 ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ – ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ – ਸ਼ਬਦਾਰਥ ਵਿਆਖਿਆ – ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦਾਂ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ – ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਉਸੂਲ – ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ.

ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ – ਸ਼ਬਦਾਰਥ ਵਿਆਖਿਆ – ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਰਥ ਅਰਥ – ਫੈਸਲਾ: ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਰਥ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ, ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ (ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ) ਐਕਟ, 2015 – ਧਾਰਾ.11.

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ:

ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ – ਦਾਇਰਾ – ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ.

ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ – ਵੈਡਨੈਸਬਰੀ ਸਿਦਾਂਤ – ਫੈਸਲਾ: ਵੈਡਨੈਸਬਰੀ ਸਿਦਾਂਤ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਸੀ.

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕ – “ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ” ਧਾਰਾ.11, 2015 ਐਕਟ ਵਿੱਚ – ਅਰਥ ਦੀ – ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ – ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ (ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ) ਐਕਟ, 2015 – ਧਾਰਾ.11.

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ (ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ) ਐਕਟ, 2015 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ-I ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ 1993 ਅਤੇ 2011 ਵਿੱਚ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਦਾ ਆਵੰਟਨ ਮਨਮਾਨਾ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਨਾਨ-ਓਬਸਟੈਂਟੇ ਕਲੋਜ਼ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਫਲ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਜਾਂ ਆਵੰਟੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਸ਼ਡਿਊਲ I ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਲ ਖਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਆਵੰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਚੁਣਾਵ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਾਰ ਦੀ ਬਾਕੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਬਣਾਏਗਾ। "ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਨੇ ਇੱਕ ਸਫਲ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਜਾਂ ਆਵੰਟੀ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। "ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਵੀ ਅਰਥ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੁਣਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸਫਲ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਜਾਂ ਆਵੰਟੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਲ ਖਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਆਵੰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਾਰ ਦੀ ਬਾਕੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਬਣਾਏਗਾ। ਜੇਕਰ ਸਫਲ ਆਵੰਟੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਚੁਣਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਇੱਕ ਝਲਕ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸਫਲ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਜਾਂ ਆਵੰਟੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਚੁਣਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਆਵੰਟੀਆਂ ਨੇ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਾਰ ਜੋ ਕਿ ਅਪਣਾਏ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਸਫਲ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਜਾਂ ਆਵੰਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਡਿਊਲ I ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਪਿਛਲੇ ਆਵੰਟੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਅਲਾਟੀ ਸ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦੀ ਬਚੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਨਵੀਨਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ. ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਐਕਟ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ ਕਿ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਏ ਸਫਲ ਬੋਲੀਕਾਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ ਨਾ ਅਪਣਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚੁਣਦਾ ਹੈ ਮੌਜੂਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤੀਜੀ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਅਲਾਟੀਆਂ, ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜੋ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਅਨੁਸੂਚੀ I ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਬੋਲੀਕਾਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੰਟਰੈਕਟਿੰਗ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਉਪਾਅ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਪੁਰਾਣੇ ਅਲਾਟੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਦੇ ਰੀਡਿੰਗ 'ਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ ਕਿ ਸਫਲ ਅਲਾਟੀ ਜਾਂ ਬੋਲੀਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕੋਲਾ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਠੇਕੇ। ਕੇਵਲ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾ ਜੋ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚੁਣਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਬਕਾਇਆ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਬਕਾਇਆ ਲਈ ਨਵੀਨਤਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗਾ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ. ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਬੋਲੀਕਾਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ ਮੌਜੂਦਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਨਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ ਅਨੁਸੂਚੀ I ਕੋਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਬੋਲੀਕਾਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ ਖਾਣਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੰਟਰੈਕਟਿੰਗ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਹੋਵੇਗਾ ਪੁਰਾਣੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ. [ਪਾਰਾ 20, 21][784-E-H; 785-ਏ-ਈ]

ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 516 : [2014] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 446; ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 614 : [2014] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 110 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1.2 ਜੇਕਰ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਦੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੋਈ ਬੇਤੁਕਾਪਨ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਦੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ

ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਪਿਛਲਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸੰਤੋਖਜਨਕ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਉਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਗੱਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਸ਼ਬਦਾਂ "ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ" ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਰਰਥਕ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ, ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸਾਦੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ, ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਰਥਕ ਜਾਂ ਬੇਮਾਨੀ ਬਣਾ ਦੇਵੇ, ਨੂੰ ਟਾਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 22]

ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਰਾਫ ਬਨਾਮ ਰਾਅ ਕਾਟਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ
[1955] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1369; ਅਜੀਤ ਮੋਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਦਿੱਲੀ
ਅਤੇ ਹੋਰ 2021 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ 456 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

1.3 ਜਦੋਂ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 62 ਨੂੰ ਉਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਦੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵਾਂ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਈਐਮਟੀਏ ਨੂੰ ਇਕ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰਕ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕੋਲ ਮਾਈਨ ਬਲਾਕ ਨੂੰ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨਾਲ ਈਐਮਟੀਏ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ। ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਉਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਨੂੰ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 62 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਕ ਨਵਾਂ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਈਐਮਟੀਏ ਨਾਲ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 23-25]

ਕੇਰਲਾ ਸਟੇਟ ਬੇਵਰੇਜਿਜ਼ (ਐਮ ਅਤੇ ਐਮ) ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ
ਬਨਾਮ ਪੀ.ਪੀ. ਸੁਰੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ (2019) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 710 : [2019]
17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 164 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

1.4 ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਲਾਜ਼ 12.4.1 ਵਿੱਚ, ਉਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦਾ ਪਾਲਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ, ਕਿ ਕੀ ਉਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਸਫਲ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਈਐਮਟੀਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਲਾਜ਼ 12.4.1 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 28][788-ਬੀ-ਸੀ]

1.5 ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼, ਇਸਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਜ ਦੇ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਰਤਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸੀਮਿਤ ਖੇਤਰ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਅਥਾਰਿਟੀ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਉਚਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੀਤੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੈਸਲਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ, ਅਤਾਰਕਿਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਗਤ ਅਨੁਚਿਤਤਾ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਅਤਾਰਕਿਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਵੈਡਨੇਸਬਰੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਵੈਡਨੇਸਬਰੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹਾ

ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ

ਟਾਟਾ ਸੈਲੂਲਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1994) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 651 : [1994] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 122 ਰਸ਼ਮੀ ਮੈਟਾਲਿਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੋਲਕਾਤਾ ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਟਨ ਡਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 95 : [2013] 17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 345 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

1.6 ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਨੂੰ ਪੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ, ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਣਉਚਿਤਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਫੈਸਲਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਮਲੇ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀਮਿਤ ਖੇਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਵੈਡਨਜ਼ਬਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ? ਬੇਸ਼ੱਕ, ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 12.4.1 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਈ.ਐਮ.ਟੀ.ਏ. ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜਦੋਂ ਈ.ਐਮ.ਟੀ.ਏ. ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ, ਪੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ. ਨੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 12.4.1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕੋਲ ਖਾਨਾਂ ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਈ.ਐਮ.ਟੀ.ਏ. ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ. ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਆਪਰੇਟਰ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੂੰਜੀ/ਆਮਦਨ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਯੋਜਨ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬੋਲੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਆਪਰੇਟਰ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨੀਤੀ ਨਿਰਣਾ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ, 6 ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼/ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਬਿਨਾ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੋਸ਼ਾਰੋਪਣ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 32, 33 ਅਤੇ 35]

ਕੇ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ. ਬਨਾਮ ਈ.ਐਮ.ਟੀ.ਏ. ਕੋਲ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 2016 ਕਰ 4301; ਈ.ਐਮ.ਟੀ.ਏ. ਕੋਲ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵੈਸਟ ਬੰਗਾਲ ਪਾਵਰ ਡਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (2016) 2 ਕੈਲ ਐਲ.ਜੇ. 424 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2014] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 446 ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[2014] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 110 ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[2014] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 164 ਪੈਰਾ 11 ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

[2019] 17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 164 ਪੈਰਾ 22 ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

[1955] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1369 ਪੈਰਾ 22 ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

[1994] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 122 ਪੈਰਾ 30 ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

[2013] 17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 345 ਪੈਰਾ 30 ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5824 ਦੇ 2021।

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 25.01.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 10055 ਦੇ 2018 ਅਤੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 16245 ਦੇ 2018 (ਓ&ਐਮ)।

ਸੰਜੇ ਜੈਨ, ਮਿਸ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀਜ਼, ਸਲਮਾਨ ਖੁਰਸ਼ੀਦ, ਕੇ. ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ, ਧ੍ਰੁਵ ਮੇਹਤਾ, ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਅਤੁਲ ਨੰਦਾ, ਕਰਨ ਭਾਰੀਹੋਕ, ਵੈਂਕਟਰਾਮਨ ਆਰ., ਸਿੱਧਾਰਥ ਭਟਨਾਗਰ, ਮਿਸ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਗਨੀਹੋਤ੍ਰੀ, ਮਿਸ ਦਿਕਸ਼ਾ ਰਾਏ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਮਿਸਟਰ ਅਨੁਰਾਗ ਅਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਏ.ਏ.ਜੀ. ਪੰਜਾਬ ਲਈ, ਮਿਸਟਰ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਬਾਂਸਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਿਆਣਾ ਲਈ, ਮਿਸਟਰ ਕੇ.ਵੀ. ਮੋਹਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਮਿਸਟਰ ਸਿਬੋ ਸੰਕਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਮਿਸਟਰ ਰਾਜੀਵ ਰਣਜਨ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ, ਮਿਸਟਰ ਵਿਸ਼ਨੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਿਸਟਰ ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ, ਮਿਸਟਰ ਰੋਹਿਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਿਸਟਰ ਕਨੈਯਾ ਸਿੰਘਲ, ਮਿਸਟਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਸ੍ਵਰੂਪ, ਮਿਸਟਰ ਅੰਸ਼ੁਮਾਨ ਅਸ਼ੋਕ, ਮਿਸਟਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਯਾਦਵ, ਮਿਸ ਸੁਭਾਂਗੀ ਤੁਲੀ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਜਵਾਬਦੇਹ(ਓ) ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਬੀ. ਆਰ. ਗਵਾਈ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ (ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ) ਐਕਟ, 2015 (ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਐਕਟ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ' (ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ-I" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਅਤੇ ਰਾਜ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ।

3. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 25ਵੇਂ ਜਨਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 10055 ਅਤੇ 16245 ਦੇ 2018 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਜਵਾਬੀ ਵਜੋਂ ਈਐਮਟੀਏ ਕੋਲ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਈਐਮਟੀਏ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਵਜੋਂ ਖਾਨਾਂ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਹੱਕ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

4. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਐਸਐਲਪੀ(ਸੀ) ਨੰਬਰ 9924-25 ਦੇ 2019 ਦੇ ਉੱਤਪੰਨ ਅਪੀਲਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਹਨ।

5. ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਬੋਰਡ (ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਪੀਐਸਈਬੀ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੈਪਟਿਵ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਦਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। 16ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ 1999 ਨੂੰ, ਪੀਐਸਈਬੀ ਨੇ ਇੱਕ ਟੈਂਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੈਪਟਿਵ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬੋਲੀਆਂ ਸੱਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ, 9ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ 2000 ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹੀ ਗਈ, ਜਵਾਬੀ-ਈਐਮਟੀਏ ਸਫਲ ਰਹੀ। ਤਦਨੁਸਾਰ, ਪੀਐਸਈਬੀ ਅਤੇ ਈਐਮਟੀਏ ਵਿਚਕਾਰ 5ਵੀਂ ਮਈ 2000 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੈਨਮ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਪੈਨਮ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਕਹਾਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਜੌਇੰਟ ਵੈਂਚਰ ਕੰਪਨੀ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੇ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਤੋਂ ਕੋਲ ਦੀ ਖਣਨ, ਢੋਆ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪੀਐਸਈਬੀ ਨੂੰ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ। ਚੂੰਕਿ ਈਐਮਟੀਏ ਇੱਕ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਸੀ ਅਤੇ ਜੌਇੰਟ ਵੈਂਚਰ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ 24ਵੀਂ ਮਾਰਚ 2001 ਨੂੰ ਪੀਐਸਈਬੀ, ਈਐਮਟੀਏ ਅਤੇ ਈਐਮਟੀਏ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪਾਰਟਨਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅਨੁਸਰਣ ਜੌਇੰਟ ਵੈਂਚਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ 5ਵੀਂ ਮਈ 2000 ਨੂੰ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੀਐਸਈਬੀ

ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 26ਵੀਂ ਦਸੰਬਰ 2001 ਨੂੰ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੱਛਵਾੜਾ (ਕੇਂਦਰੀ ਬਲਾਕ) ਕੋਲ ਮਾਈਨ (ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਪੱਛਵਾੜਾ ਕੋਲ ਬਲਾਕ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਨੂੰ ਪੀਐਸਈਬੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ। 22ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ 2002 ਨੂੰ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪੱਛਵਾੜਾ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਤੋਂ ਕੋਲ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨੂੰ ਜੌਇੰਟ ਵੈਂਚਰ ਕੰਪਨੀ (ਪੈਨਮ) ਦੁਆਰਾ ਪੀਐਸਈਬੀ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ (ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਣ) ਐਕਟ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3)(a)(iii) ਅਧੀਨ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। 25ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ 2004 ਨੂੰ, ਝਾਰਖੰਡ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੈਨਮ ਵਿਚਕਾਰ ਪੱਛਵਾੜਾ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਦੇ ਗੈਰ-ਜੰਗਲ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਕੋਲ ਦੀ ਖਣਨ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਨਾਂ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 30 ਅਗਸਤ 2006 ਨੂੰ ਕੋਲਾ ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ। ਪੈਨੇਮ ਅਤੇ PSEB ਵਿਚਕਾਰ, ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਪਛਵਾੜਾ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਤੋਂ ਪਾਵਰ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੱਕ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ PSEB ਦੇ. ਦੁਆਰਾ 6 ਜਨਵਰੀ 2007 ਨੂੰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕੋਲੇ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਲਈ ਵੀ ਝਾਰਖੰਡ ਸਰਕਾਰ ਪਨੇਮ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਦੇ ਜੰਗਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ।

6. 2014 ਤੱਕ, ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰੰਤੂ, 25 ਅਗਸਤ 2014 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ-I ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 1993 ਅਤੇ 2011 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਵੰਟਨ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਵੈਧ, ਅਨਿਆਇਕ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਸਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 24 ਸਤੰਬਰ 2014 ਨੂੰ, ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 1993 ਅਤੇ 2011 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਆਵੰਟਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਆਵੰਟੀ, ਜੋ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਕਾਲੇ ਗਏ ਕੋਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਲਈ 295 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਤਿਰਿਕਤ ਲੇਵੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ-I ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਲ ਮਾਈਨਾਂ (ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ) ਐਕਟ, 2015 ਨੂੰ ਕੋਲ ਮਾਈਨਾਂ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਨਿਯਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 2014 (“ਪਹਿਲਾ ਅਧਿਨਿਯਮ”) 21ਵੀਂ ਅਕਤੂਬਰ 2014 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜਾ ਅਧਿਨਿਯਮ 26ਵੀਂ ਦਿਸੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫਰਵਰੀ 2015 ਵਿੱਚ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ-I ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਪਿਛਲੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਟਨ 295 ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਅਤਿਰਿਕਤ ਲੇਵੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 30ਵੀਂ ਮਾਰਚ 2015 ਨੂੰ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਦੂਜੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ।

7. ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 31ਵੀਂ ਮਾਰਚ 2015 ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ, ਪੱਛਵਾੜਾ ਕੈਪਟਿਵ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਨੂੰ ਮੁੜ PSPCL ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ PSPCL ਨੂੰ ਧਾਨ ਦੇ ਮੌਸਮ ਲਈ ਕੋਲ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਘਾਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਅਚਾਨਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਨੇ 30ਵੀਂ ਜੂਨ 2015 ਨੂੰ EMTA ਨਾਲ ਇੱਕ ਟ੍ਰਾਂਜ਼ਿਟਰੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। ਟ੍ਰਾਂਜ਼ਿਟਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਕਲੌਜ਼ 1.1.20 ਅਨੁਸਾਰ, ਉਕਤ ਕਰਾਰ ਨੌ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਈਨ ਡਿਵੈਲਪਰ-ਕਮ-ਆਪਰੇਟਰ ਨੂੰ PSPCL ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਿਡਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯੁਕਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। 23ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ 2015 ਨੂੰ, PSPCL ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਜ਼ਿਟਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। 31ਵੀਂ ਅਗਸਤ 2015 ਨੂੰ, PSPCL ਨੇ ਗਲੋਬਲ ਟੈਂਡਰ ਸੱਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ (ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ “NIT” ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ), ਕੋਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਮਾਈਨ ਡਿਵੈਲਪਰ-ਕਮ-ਆਪਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਬਿਡਾਂ ਦੀ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤੀ।

8. EMTA ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ CWP ਨੰਬਰ 26180 ਦੇ 2015 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ NIT ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 10ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ 2016 ਨੂੰ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ PSPCL ਨੂੰ 29ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ 2016 ਤੱਕ ਵਿੱਤੀ ਬਿਡਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। 1ਲੀ ਫਰਵਰੀ 2018 ਨੂੰ, CWP ਨੰਬਰ 26180 ਦੇ 2015 ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ PSPCL ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ EMTA ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ-ਕਮ-ਦਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਗੇ ਅਤੇ ਪੱਛਵਾੜਾ ਦੀਆਂ ਕੋਲ ਖਾਨਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਗੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, EMTA ਵੱਲੋਂ 20ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ 2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ PSPCL ਨੇ 6ਵੀਂ ਅਪ੍ਰੈਲ

2018 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹੀ ਨੂੰ EMTA ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ CWP ਨੰਬਰ 10055 ਦੇ 2018 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ।

9. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਕਾਰਨ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰੁਕੀ ਹੋਈ ਸੀ, PSPCL ਨੇ 30ਵੀਂ ਜੂਨ 2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 31ਵੀਂ ਅਗਸਤ 2015 ਦੇ ਗਲੋਬਲ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। CWP ਨੰਬਰ 10055 ਦੇ 2018 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੌਰਾਨ, 30ਵੀਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਨੂੰ, PSPCL ਨੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਬੋਲੀ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਬੇਨਤੀ (RFP) ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਪੱਛਵਾੜਾ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਲਈ ਮਾਈਨ ਡਿਵੈਲਪਰ-ਕਮ-ਆਪਰੇਟਰ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਗਲੋਬਲ ਬਿਡਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਉਲਟੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਈਐਮਟੀਏ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 16245 ਦੇ 2018 ਦੇ ਹੋਰ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਆਰਐਫਪੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੋਲੀਆਂ 10 ਅਗਸਤ 2018 ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬੋਲੀ ਡੀਬੀਐਲ-ਵੀਪੀਆਰ ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਕਿ ਐਸਐਲਪੀ(ਸੀ) ਨੰਬਰ 14384-14385 ਦੇ 2021 ਦੇ ਉੱਤਪੰਨ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਡੀਬੀਐਲ-ਵੀਪੀਆਰ ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 11 ਸਤੰਬਰ 2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੋਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਮਝੌਤਾ ਸਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 25 ਜਨਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ।

10. ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਵੀ. ਵਿਸਵਨਾਥਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਈਐਮਟੀਏ ਕੋਲ ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 1993 ਅਤੇ 2011 ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ-I, ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਮਨਮਾਨੇ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਸਫਲ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਨਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਵੀਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸਵਨਾਥਨ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਜਦੋਂ ਅਲਾਟੀ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਬਾਕੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਲਾਟੀ ਪਿਛਲੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਨਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਸਫਲ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਸ਼ੈਡਿਊਲ I ਕੋਲ ਖਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਉਪਾਯ ਪਿਛਲੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਖਾਣ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

11. ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਹੋਰ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਟਨ 295 ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਈਐਮਟੀਏ ਉਤੇ 1400 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਈਐਮਟੀਏ ਨੇ ਉਕਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਹੋਰ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਈਐਮਟੀਏ ਦੀ ਵਾਜਬ ਉਮੀਦ ਬਾਰੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਣਿਆਂ ਬਿਲਕੁਲ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਹਨ। ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਾਜਬ ਉਮੀਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਮਾਈਨ ਡਿਵੈਲਪਰ-ਕਮ-ਆਪਰੇਟਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨੀਤੀ ਵਾਜਬ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਹੋਵੇਗੀ ਅਜਿਹੀ ਵਾਜਬ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਬੇਵਰੇਜ (ਐਮ ਅਤੇ ਐਮ) ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਪੀ. ਸੁਰੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ 3

12. ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸਵਨਾਥਨ ਨੇ ਹੋਰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 12.4 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ,

ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਇੱਕ ਖਾਣ ਵਿਕਾਸਕ-ਕਮ-ਆਪਰੇਟਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਧ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ, ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਨੌ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸੀਮਿਤ ਅਵਧੀ ਲਈ ਈਐਮਟੀਏ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ, ਇਹ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਖਾਈ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 12.4 ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਸਮਝਦਿਆਂ, ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਖਾਣ ਵਿਕਾਸਕ-ਕਮ-ਆਪਰੇਟਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਐਫਪੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਗਲੋਬਲ ਟੈਂਡਰਾਂ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਿਆਂ।

13. ਡਾ. ਏ.ਐਮ. ਸਿੰਘਵੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਡੀਬੀਐਲ-ਵੀਪੀਆਰ ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਵਿਸਵਨਾਥਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਡੀਬੀਐਲ-ਵੀਪੀਆਰ ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ ਨੇ ਗਲੋਬਲ ਟੈਂਡਰ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬੋਲੀ ਲਗਾਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਈਐਮਟੀਏ ਕੋਲ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਡੀਬੀਐਲ-ਵੀਪੀਆਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਭ ਨੂੰ ਜਾਣੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

14. ਸ੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਈਐਮਟੀਏ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਈਐਮਟੀਏ ਨੇ ਖਾਣਕਾਰੀ, ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਅਤੇ ਖਾਣ ਬਲਾਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾਗਤ ਵਿਕਾਸਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਤੈਨਾਤ ਕਰਕੇ ਵੱਡਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਸੰਵਿਧਾ ਦਾਖਲ 30 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਈਐਮਟੀਏ ਕੋਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਵਧੀ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਈਐਮਟੀਏ ਕੋਲ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ।

15. ਸ੍ਰੀ ਰੋਹਤਗੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(1) ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਮਨਸ਼ਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਈਐਮਟੀਏ ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਇੱਕ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਅਤਾਰਕਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਈਐਮਟੀਏ ਦੇ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਿਡਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

16. ਸ੍ਰੀ ਰੋਹਤਗੀ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਬਨਾਮ ਈਐਮਟੀਏ ਕੋਲ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਈਐਮਟੀਏ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਣ ਵਿਕਾਸਕ ਵੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਦਰਾਂ ਤੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 9 ਜੂਨ 2020 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੋਲ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਜੌਇੰਟ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਮੰਤਵ ਹੈ ਕਿ ਕਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ। ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 12.4 ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਿਡਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਖਾਣ ਵਿਕਾਸਕ-ਕਮ-ਆਪਰੇਟਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।

17. ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀਮਤ ਹੁਣ ਜਾਣੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਿਰਫ

ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ। ਜੇਕਰ ਈਐਮਟੀਏ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਉਸੇ ਦਰ ਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

18. ਸ੍ਰੀ ਰੋਹਤਗੀ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੌਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਈਐਮਟੀਏ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ, ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਈਐਮਟੀਏ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੈਧ ਕਾਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਸਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

19. ਵਿਰੋਧੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ:-

“11. ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਾਂਟਰੈਕਟਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਜਾਂ ਅਪਣਾਉਣਾ ਪਿਛਲੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੋਏ ਕਾਂਟਰੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਲ ਖਣਨ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਬਣਾਉਣਗੇ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ, ਸਫਲ ਬਿੱਡਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ ਜਾਂ ਪਿਛਲਾ ਅਲਾਟੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਸਫਲ ਬਿੱਡਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਂਟਰੈਕਟਾਂ ਦੀ ਵੇਸਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇੱਕ ਸਫਲ ਬਿੱਡਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਂਟਰੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਜੋ ਅਪਣਾਏ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਸਫਲ ਬਿੱਡਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਕੈਡਿਊਲ I ਕੋਲ ਖਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਂਟਰੈਕਟਿੰਗ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਉਪਾਯ ਪਿਛਲੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇਗਾ।”

20. ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ-I ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 1993 ਅਤੇ 2011 ਵਿੱਚ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਦਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਮਨਮਾਨਾ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦਾ ਸਾਦਾ ਪੜ੍ਹਨ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਨਾਨ-ਓਬਸਟੈਂਟੇ ਕਲਾਜ਼ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਫਲ ਬਿੱਡਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਸਕੈਡਿਊਲ I ਕੋਲ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਲ ਖਣਨ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਂਟਰੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਬਣਾਉਣਗੇ।

21. ਸ਼ਬਦ “ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ” ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇੱਕ ਸਫਲ ਬਿੱਡਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ “ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ। ਸਿਰਫ ਉਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸਫਲ ਬਿੱਡਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਲ ਖਣਨ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਸਫਲ ਅਲਾਟੀ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਅਪਣਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਪੜ੍ਹਨ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸਫਲ ਬਿੱਡਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ

ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਜੋ ਅਪਣਾਏ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਸਫਲ ਬਿੱਡਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਕੈਡਿਊਲ । ਕੋਲ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਕਾਂਟਰੈਕਟਿੰਗ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਉਪਾਯ ਪਿਛਲੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇਗਾ।

22. ਸਟੈਚਿਊਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਦੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਦੇਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਉਮਰਾਂ ਤੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਫੈਸਲੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਾਸ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ 1955 ਵਿੱਚ ਜੁਗਲਕਿਸ਼ੋਰ ਸਰਾਫ ਬਨਾਮ ਰਾਅ ਕਾਟਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:-

“ਸਟੈਚਿਊਟਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਟੈਚਿਊਟ ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਅਰਥਾਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਧਾਰਣ, ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਾਲ ਬੇਤੁਕਾਪਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਰਥ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਿਰਮਾਣ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਧਾਰਣ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ।”

ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾ ਕੇ ਭਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਾਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਿਤ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਦੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੋਈ ਬੇਤੁਕਾਪਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਸਾਦੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰੋਹਤਗੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿੰਸਾ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਪਿਛਲਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਸਟੈਚਿਊਟ ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸ਼ਬਦਾਂ “ਚੁਣਨ ਲਈ, ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ” ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਰਰਥਕ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਥਰਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ, ਇੱਕ ਸਟੈਚਿਊਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸਾਦੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ, ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਟੈਚਿਊਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਸਟੈਚਿਊਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਨਿਰਰਥਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਟਾਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਹ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਈਐਮਟੀਏ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਅਜੀਤ ਮੋਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੇਠਲੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹਾਂ:

“239. ……ਸਾਡੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਮਿਸਾਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੰਗਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਅਨੇਕਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ……”

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ ਬਿਨਾ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

23. ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਾਨਟ੍ਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 62 ਨੂੰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਕਰਾਰ ਦੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਕਰਾਰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਈਐਮਟੀਏ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਉਮੀਦ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

“ਇਸ ਲਈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਉਹੀ ਖਾਣ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਧਰੰਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਠੀਕ ਸਨ।” 2021 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ 456 ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਜੇ ਯਾਚੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਸੀ ਜਾਂ ਜੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲੱਗਾ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਾਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ।”

24. ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰਕ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕੋਲ ਮਾਈਨ ਬਲਾਕ ਨੂੰ ਪੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ. ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨਾਲ ਈ.ਐਮ.ਟੀ.ਏ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਕਿ ਪੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ. ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਈ.ਐਮ.ਟੀ.ਏ. ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਗਣ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਮੰਨਿਆ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹਨ।

25. ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 62 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਜੋ ਕਿ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਹੈ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ. ਨੂੰ ਈ.ਐਮ.ਟੀ.ਏ. ਨਾਲ ਕੰਟਰੈਕਟ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ।

26. ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ (ਐਲ. ਨਾਗੇਸਵਰ ਰਾਓ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ) ਸੀ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ, ਕੇਰਲਾ ਸਟੇਟ ਬੇਵਰੇਜਿਜ਼ (ਐਮ ਅਤੇ ਐਮ) ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

“20. ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਜਨਹਿਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸੁਭਾਵਿਕ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਫਾਇੰਡਲੇ, ਇਨ ਰੀ, 1985 ਏਸੀ 318 : (1984) 3 ਡਬਲਿਊ.ਐਲ.ਆਰ. 1159 : (1984) 3 ਆਲ ਈ.ਆਰ. 801 (ਐਚ.ਐਲ.)] ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਅਨੁਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।”

27. ਸ੍ਰੀ ਵਿਸਵਨਾਥਨ ਨੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਈ.ਐਮ.ਟੀ.ਏ. ਕੋਲ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਪਾਵਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸ੍ਰੀ ਰੋਹਤਗੀ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੇ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ. ਬਨਾਮ ਈ.ਐਮ.ਟੀ.ਏ. ਕੋਲ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀਅਤ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਜਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਅਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

28. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਰੋਹਤਗੀ ਵੱਲੋਂ 9 ਜਨਵਰੀ 2020 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 12.4.1 ਵਿੱਚ, ਕਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਕੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਕਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਨੇ ਸਫਲ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਵਾਬ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਈਐਮਟੀਏ ਦਾ ਦਾਵਾ ਸਿਰਫ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 12.4.1 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

29. ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਰੋਹਤਗੀ ਦੀ ਆਖਰੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਾਲ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ

ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਈਐਮਟੀਏ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਣਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 6ਵੀਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕਦਮ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਅਤਾਰਕਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

30. 6ਵੀਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਨੂੰ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼, ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਾਟਾ ਸੈਲੂਲਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਚਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਟਾਟਾ ਸੈਲੂਲਰ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਗਾਂਹ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਸ਼ਮੀ ਮੈਟਾਲਿਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੋਲਕਾਤਾ ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਟਨ ਡਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਉਹ ਟਾਟਾ ਸੈਲੂਲਰ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਸਮਕਾਲੀ ਬੈਂਚਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਸਾਰੇ ਛੋਟੇ ਬੈਂਚਾਂ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਕੈਟੇਨਾ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਦੀ ਵੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਗਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਟਾਟਾ ਸੈਲੂਲਰ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ:-

“70. ਇਹ ਨਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਠੇਕਿਆਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਰਿਵਿਊ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਪਸੰਦਗੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਸ ਪਾਵਰ ਦੀ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਸਹਿਜ ਸੀਮਾਵਾਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੋਟੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬੇ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਇੱਕ ਆਪਹੁਦਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇ ਕਿਹਾ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

71. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਖੋਜ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਹੀ ਸੰਤੁਲਨ ਲੱਭਣਾ ਹੈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ; ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨਿਆਇਪੂਰਣ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਅਨਿਆਇਪੂਰਣ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

72. ਲਾਰਡ ਸਕਾਰਮੈਨ ਨੇ ਨਾਟਿੰਘਮਸ਼ਾਇਰ ਕਾਉਂਟੀ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਫਾਰ ਦ ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ [1986 ਏਸੀ 240, 251 (1986) 1 ਆਲ ਈਆਰ 199] ਵਿੱਚ ਐਲਾਨਿਆ:

“ ‘ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ’ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਥਿਆਰ ਹੈ ਪਰ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਸੰਸਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਦਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉੱਤੇ।”

ਇਸ ਉੱਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਈਕਲ ਸੁਪਰਸਟੋਨ ਅਤੇ ਜੇਮਸ ਗੌਡੀ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ (1992 ਐਡਨ.) ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 16 ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ:

“ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਸਿਆਣੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉੱਚ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਾਲ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਰੈਡੀਕਲ ਮੈਂਬਰ ਵਲੋਂ ਆਈ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਣ ਓਬਿਟਰ ਡਿਕਟਮ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋਏ, ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਦੀ

ਵਿਗਿਆਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਉਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਅ ਲਾਰਡਸ ਨੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਲਾਰਡ ਸਕਾਰਮੈਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਲਾਰਡ ਬ੍ਰਿਜ ਆਫ ਹਾਰਵਿਚ ਨੇ ਗੂੰਜਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਕੋਰਟ ਆਫ ਅਪੀਲ ਦੇ ਇੱਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਦਿਆਂ ਬੋਰਡ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਬੁੱਚਰ ਬਨਾਮ ਪੈਟਰੋਕਾਰਪ ਐਕਸਪਲੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ 18-3-1991।"

73. ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਵਰਤਮਾਨ ਮੂਡ ਨਿਆਇਕ ਸੰਯਮ ਦਾ ਪਾਲਣ ਹੈ। ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਲਗਾਮ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨਿੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਯਮ ਦੇ ਦੋ ਸਮਕਾਲੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਹੈ ਨਿਆਇਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ; ਦੂਜਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਉੱਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਯਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਉੱਤੇ ਨਿਆਇਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ।

74. ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਹੈ।

75. ਨਾਰਥ ਵੇਲਜ਼ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਬਨਾਮ ਇਵਾਂਸ [(1982) 3 ਸਭ ਈਆਰ 141, 154] ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਬ੍ਰਾਈਟਮੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

***

ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਸੰਬੰਧ, ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਹੈ। ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਹੇਠ, ਅਦਾਲਤ ਖੁਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ।"

ਇਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਹੇਲਸ਼ਮ ਨੇ ਆਰਐਸਸੀ, ਆਰਡ. 53 ਅਧੀਨ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਉਪਾਯ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

"ਇਹ ਉਪਾਯ, ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ ਹਾਲ ਦੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ, ਪੁਰਾਣੇ ਪ੍ਰੇਰਕ ਲਿਖਤਾਂ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਵਿਧਾ ਨਾਲੋਂ ਕਈਂ ਜਿਆਦਾ ਸੁਖਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਵਾਲਾ, ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਰੇਂਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਨਿਆਇਕ, ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ, ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਤੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਦੇ ਹਨ (ਪੰ. 1160)।" [ਬੀ. ਆਰ. ਗਵਾਈ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਵਿੱਚ ਆਰ. ਬਨਾਮ ਪੈਨਲ ਆਨ ਟੇਕ-ਓਵਰਸ ਅਤੇ ਮਰਜਰਸ, ਐਕਸ ਪੀ ਡਾਟਾਫਿਨ ਪੀਐਲਸੀ [(1987) 1 ਸਾਰੇ ਈਆਰ 564], ਸਰ ਜੌਨ ਡੋਨਾਲਡਸਨ, ਐਮ.ਆਰ. ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

"ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਵਿੱਚ ਲੋਨਰੋ ਪੀਐਲਸੀ ਬਨਾਮ ਸਕੱਤਰ ਆਫ ਸਟੇਟ ਫਾਰ ਟ੍ਰੇਡ ਅਤੇ ਇੰਡਸਟਰੀ [(1989) 2 ਸਾਰੇ ਈਆਰ 609], ਲਾਰਡ ਕੀਥ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ।"

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਸੁਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਅਮੀਨ, ਰੀ [ਅਮੀਨ ਬਨਾਮ ਐਂਟਰੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਅਫਸਰ, (1983) 2 ਸਾਰੇ ਈਆਰ 864], ਲਾਰਡ ਫਰੇਜ਼ਰ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ:

"ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ....ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਅਪੀਲ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਅਸਰਦਾਰ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣਾ ਖੁਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣਾ ਖੁਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗੁਣਾਂ ਉੱਤੇ ਬਦਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।"

76. ਵਿੱਚ ਆਰ. ਬਨਾਮ ਪੈਨਲ ਆਨ ਟੇਕ-ਓਵਰਸ ਅਤੇ ਮਰਜਰਸ, ਐਕਸ ਪੀ ਵਿੱਚ ਗਿਨੀਸ ਪੀਐਲਸੀ [(1990) 1 ਕਿ .ਬੀ. 146 : (1989) 1 ਸਾਰੇ ਈਆਰ 509], ਲਾਰਡ ਡੋਨਾਲਡਸਨ, ਐਮ.ਆਰ. ਨੇ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਜਾਂ 'ਲੈਂਗਸਟਾਪ' ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉੱਤੇ ਇਸ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਅਦਾਲਤ, ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਹੇਠ, ਖੁਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ।

77. ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖੇ। ਇਸਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

1. ਕੀ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ?
2. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ,
3. ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ,
4. ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਾ ਕਰਦਾ ਜਾਂ,
5. ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੀਤੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੈਸਲਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੇਸ ਦਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਉੱਤੇ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਇਸ ਹੇਠ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:

(i) ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ: ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ii) ਅਤਾਰਕਸ਼ੀਲਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਵੈਡਨੈਸਬਰੀ ਦੀ ਅਤਾਰਕਸ਼ੀਲਤਾ।

(iii) ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਨੁਚਿਤਤਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਵਲ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਧਾਰ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਅਧਾਰਾਂ ਦੀ ਵਾਧਾ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਆਰ. ਬਨਾਮ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਫਾਰ ਦ ਹੋਮ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ, ਐਕਸ ਬ੍ਰਿੰਡ [(1991) 1 ਏ.ਸੀ. 696] ਵਿੱਚ, ਲਾਰਡ ਡਿਪਲਾਕ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਅਨੁਪਾਤਕ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਮਾਨਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, "ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਗਲਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਡਿਗਰੀ ਇਸਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ"।

78. ਵੈਡਨੈਸਬਰੀ ਦੀ ਅਤਾਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਇਹ ਮਨਮੋਹਕ ਸਿਦਾਂਤ ਕੀ ਹੈ? ਕੀ ਇਹ ਇੱਕ ਜਾਦੂਈ ਫਾਰਮੂਲਾ ਹੈ? ਆਰ. ਬਨਾਮ ਐਸਕਿਊ [(1768) 4 ਬਰ ਬਰ 2186: 98 ਈ.ਆਰ. 139] ਵਿੱਚ, ਲਾਰਡ ਮੈਨਸਫੀਲਡ ਨੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਿ ਕੀ ਮੈਂਡੇਮਸ ਨੂੰ ਫਿਜੀਸੀਅਨਜ਼ ਦੀ ਕਾਲਜ ਖਿਲਾਫ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦੋ ਸੁਰੀਲੇ ਵਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤਾ। ਦੋ ਸਦੀਆਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੋਰ ਵਧ ਗਈ:

“ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਕਿ ਇਸ ਕੌਸ਼ਲ, ਯੋਗਤਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਫਿਜੀਸੀਅਨਜ਼ ਦੀ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੇਗੀ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਘਨਤਾ ਕਰੇਗੀ। ਪਰ ਇਸ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ, ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ; ਨਾ ਕਿ ਮਨਮਾਨਾ, ਚੰਚਲ, ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤੀ; ਬਹੁਤ ਘੱਟ, ਗੁੱਸੇ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਾਪਸੰਦ ਨਾਲ ਵਿਕ੍ਰਿਤ।”

79. ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਦਧ□ਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਮਾਈਕਲ ਸੁਪਰਸਟੋਨ ਅਤੇ ਜੇਮਸ ਗੰਡੀ; ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਤ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਰਿਵਿਊ (1992 ਐਡਨ.) ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 119 ਤੋਂ 121 ਤੱਕ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਇੱਕ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਨਿਆਇਕ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਅਨਿਵਾਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਇਆ। ਇਹ ਮਤਭੇਦ ਦੋ [ਬੀ. ਆਰ. ਗਵਾਈ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ] ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਖਲ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਕੀਰਣ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ। ਕਰੂਜ਼ ਬਨਾਮ ਜੌਨਸਨ [(1898) 2 ਕਿਊ ਬੀ 91 : (1895-9) ਸਾਰੇ ਈਆਰ ਰੈਪ 105] ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਠਿਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਬਾਈ-ਲਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਲਾਰਡ ਰੱਸੇਲ ਆਫ਼ ਕਿਲੋਵੇਨ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੇ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਬਾਈ-ਲਾਅਾਂ ਨੂੰ 'ਦਯਾਲੂ' ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਹ ਅਵੈਧ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ: ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਾਈ-ਲਾਅਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਂਸ਼ਿਕ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨਿਆਇਆ ਸਨ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਮਾੜੀ ਨੀਅਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਜਾਂ ਬੇਵਜਹ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜੀ ਨਾਲ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜੋ ਉਚਿਤ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ਾਕਾਰਨ ਨਾ ਲੱਭ ਸਕੇ। ਲਾਰਡ ਰੱਸੇਲ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਬਾਈ-ਲਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਖਾਸ ਜੱਜ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸਮਝਦਾਰੀ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਜਾਂ ਸੁਵਿਧਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਗਿਆ ਹੈ।

1947 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮੂਹਿਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਐਸੋਸੀਏਟਡ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਪਿਕਚਰ ਹਾਊਸਿਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਵੈਡਨੈਸਬਰੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ [(1948) 1 ਕੇਬੀ 223 : (1947) 2 ਸਾਰੇ ਈਆਰ 680]। ਇਹ ਕੇਸ ਵੈਡਨੈਸਬਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਕਿ '15 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵਡੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ'। ਲਾਰਡ ਗ੍ਰੀਨ, ਐਮ.ਆਰ. ਦੇ ਇੱਕ ਅਚਾਨਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਨਾਜਾਇਜ਼' ਸ਼ਬਦ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। (ਪੰਨਾ 229 'ਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲਾਲ ਵਾਲਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ (ਵਾਰਿੰਗਟਨ, ਐਲ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਰਟ ਬਨਾਮ ਪੂਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ [(1926) 1 ਚ 66, 91 : 1925 ਸਾਰੇ ਈਆਰ ਰੈਪ 74] ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਬੇਤੁਕੇ ਅਤੇ ਮੂਰਖ ਕਾਰਨ' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ) ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਬਾਹਰਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਇੰਨਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਲਗਭਗ ਮਾੜੀ ਨੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਟਾਵਰ ਹੈਮਲੇਟਸ ਲੰਡਨ ਬੋਰੋ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਰ. ਵੀ. ਚੇਤਨਿਕ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟਸ ਲਿਮਿਟਡ ਵੀ ਦੇਖੋ। [1988 ਏਸੀ 858, 873 : (1988)

2 ਡਬਲਿਊਐਲਆਰ 654 : (1988) 1 ਸਾਰੇ ਈਆਰ 961] (ਅਧਿਆਇ 4, ਪੰਨਾ 73, ਉੱਪਰ)। ਉਸ ਨੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ:

'ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਉਪੇਕਸ਼ਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ, ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਆਏ ਹਨ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਇੰਨਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ. ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐੱਸ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਹੈ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੰਸਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।'

ਲਾਰਡ ਗ੍ਰੀਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸੰਖੇਪ ਨੂੰ ਅਗਾਮੀ ਅਨੇਕਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਗ਼ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

“ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਬਿਆਨਬਾਜੀ ਲਾਰਡ ਡਿਪਲਾਕ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੈਸੇਜ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਯੂਨੀਅਨਜ਼ ਬਨਾਮ ਮਿਨਿਸਟਰ ਫਾਰ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ [(1985) 1 ਏ.ਸੀ. 374 : (1984) 3 ਆਲ ਈ.ਆਰ. 935 : (1984) 3 ਡਬਲਿਊ.ਐਲ.ਆਰ. 1174] ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

“ਬੇਤਰਕਸੀ” ਨਾਲ ਮੈਂ ਹੁਣ ਜੋ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ “ਵੈਡਨੈਸਬਰੀ ਦੀ ਅਸਮਾਨਤਾ” ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ਏਸੋਸੀਏਟਡ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਪਿਕਚਰ ਹਾਊਸਿਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਵੈਡਨੈਸਬਰੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ [(1948) 1 ਕੇ.ਬੀ. 223 : (1947) 2 ਆਲ ਈ.ਆਰ. 680]) ਇਹ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤਰਕ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰਿਤ ਨੈਤਿਕ ਮਾਨਕਾਂ ਦੀ ਇਤਨੀ ਭਿਆਨਕ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ।””

80. ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੇ, ਦ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ, 1993, ਵੌਲ. 1, ਪੀ.ਪੀ. 849-850, ਨੂੰ ਉਦ੍ਧ□ਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

“4. ਵੈਡਨੈਸਬਰੀ ਸਿਧਾਂਤ।— ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰੱਦ ਜਾਂ ਅਨਜਥਾ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ (ਬੀ. ਆਰ. ਗਵਾਈ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਇਸ ਨੂੰ ਪਾ ਲਿਆ ਹੈ। (ਐਸੋਸੀਏਟਡ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਪਿਕਚਰ ਹਾਊਸਿਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਵੈਡਨੈਸਬਰੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ [(1948) 1 ਕੇਬੀ 223 : (1947) 2 ਆਲ ਈਆਰ 680] , ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਰਡ ਗ੍ਰੀਨ, ਐਮ.ਆਰ.)

81. ਅਤਾਰਕਤਾ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਦੱਸੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(1) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਖਲ ਦੇਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਭਾਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਮਾ ਹੋਟਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਫਾਰ ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ [(1980) 41 ਪੀ & ਸੀਆਰ 255] ਵਿੱਚ, ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਨੇ ਕਈ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ

ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਬਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਰ ਯੋਜਨਾ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੋਟਲ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਉਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਅਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਡੋਨਾਲਡਸਨ, ਐਲ.ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਤੀਜਾ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਸੀ।

(2) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਤਾਰਕਤਾਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਰ. ਬਨਾਮ ਬਾਰਨੇਟ ਲੰਡਨ ਬੋਰੋ ਕੌਂਸਲ, ਐਕਸ ਪੀ ਜੌਨਸਨ [(1989) 88 ਐਲਜੀਆਰ 73] ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸ਼ਰਤ ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਪਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

31. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਸੀਮਿਤ ਖੇਤਰ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੀਤੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੈਸਲਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਵੈਧਤਾ, ਅਤਾਰਕਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਗਤ ਅਨੁਚਿਤਤਾ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਅਤਾਰਕਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਵੈਡਨੈਸਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਵੇਗੀ। ਵੈਡਨੈਸਬਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ।

32. ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਨੂੰ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਅਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਣਉਚਿਤਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਫੈਸਲਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਮਲੇ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀਮਿਤ ਖੇਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਵੈਡਨੇਸਬਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ? ਬੇਸ਼ੱਕ, ਅਧਿਕਾਰ ਨੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 12.4.1 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਈਐਮਟੀਏ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜਦੋਂ ਈਐਮਟੀਏ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 12.4.1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਲਾ ਖਾਨਾਂ ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਈਐਮਟੀਏ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੇਠਲੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ:-

“ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਆਪਰੇਟਰ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਕਿਉਂ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਿਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੂੰਜੀ/ਆਮਦਨ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਯੋਜਨ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬੋਲੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ।”

33. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਆਪਰੇਟਰ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਹੋਰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੂੰਜੀ/ਆਮਦਨ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਯੋਜਨ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬੋਲੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਹੋਰ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦੇ ਹਾਂ, ਕਿ ਕੀ ਉਕਤ ਕਾਰਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਤਾਰਕਿਕ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਆਪਰੇਟਰ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨੀਤੀ ਫੈਸਲਾ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ, 6 ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼/ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਬਿਨਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਹੈ।

34. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਈਐਮਟੀਏ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸ੍ਰੀ ਰੋਹਤਗੀ ਦੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਖੁਦ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋਰ ਉਪਾਯਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਗਣ ਲਈ ਉਪਾਯ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

35. ਨਤੀਜਤਨ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 25ਵੇਂ ਜਨਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੰਬਿਤ ਆਈ.ਏ (ਆਂ), ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਣ, ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ

ਅਪੀਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate